

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 12P/315/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712216212
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2020:5712216212.32

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudcom JUDr. Miroslavou Korbašovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: U. V., B. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matka X. L., B. XX.XX.XXXX, bytom T., D.. X. XXXX/X, štátna občianka Slovenskej republiky, zastúpená spoločnosťou AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., so sídlom Škultétyho 472/10, IČO: 36 868 108 a otec T. V., B. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. - J. XXX, t. č. bytom T., D.. R. X/X, štátny príslušník H. J. L. G., zastúpený Mgr. Martinou Chorváthovou, advokátkou so sídlom A. Kmeťa 28, Martin v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu, takto

rozhodol:

Maloletá U., B.. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude v bežných veciach zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej U. v období od 05.04.2013 do 24.05.2016 výživným vo výške 80 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Dlh na výživnom za obdobie od 05.04.2013 do 24.05.2016 v celkovej výške 1 991,36 eur sa otcovi povolí splácať v splátkach po 30 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci pod následkom straty výhody splátok od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Martin dňa 29.10.2012 sa matka domáhala nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti. V návrhu uviedla, že s otcom maloletej uzatvorili manželstvo v roku XXXX P. H.. Spoznali sa v H., kde v I. spoločne aj žili. V marci 2009 sa s otcom presťahovali do jeho rodnej krajiny H., kde zistila, že je tehotná. Spočiatku bolo v ich domácnosti všetko v poriadku, obaja sa na spoločné dieťa tešili. S otcom sa dohodli, že bude rodiť na Slovensku. Koncom septembra 2009 na Slovensko prišla a aj tu porodila. Nezhody medzi ňou a otcom maloletej nastali v roku 2011. V tom čase spoločne s maloletou bývala v H.. Zo strany otca bol na ňu vyvíjaný psychický nátlak, náznaky fyzického útoku. Rozhodla sa, že sa aj s maloletou vráti na Slovensko, a tak 30.01.2012 aj urobila. Zo začiatku ju otec kontaktoval elektronicky, ani vtedy sa však o maloletú nezaujímal, nepýtal sa na ňu, ako sa má. Od marca 2012 ich nekontaktoval vôbec. V septembri 2012 ju otec kontaktoval a spýtal sa jej, kedy sa aj s maloletou vrátia do H.. Odpovedala mu, že sa nevráti. Otec začal uvádzať, že chce byť s maloletou, že sa vráti na Slovensko, že tu budú chvíľu spoločne žiť a potom sa opätovne vrátia do H.. Nesúhlasí s tým a má obavy z toho, že by maloletú mohol zobrať k sebe do H.. S maloletou, svojou matkou a svojím bratom žijú v trojizbovom panelovom byte.

Je na rodičovskej dovolenke, prídavky na maloletú nepoberá. Otec neposiela žiadne peniaze a ani sa o maloletú nezaujíma.

2. Okresný súd Martin:

- Uznesením č. k. 12P/315/2012-10 zo dňa 21.11.2012 ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka pre konanie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny Martin;
- Uznesením č. k. 12P/315/2012-11 zo dňa 21.11.2012 nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky;
- Uznesením č. k. 12P/315/2012-14 zo dňa 21.11.2012, právoplatným 05.04.2013 z úradnej povinnosti začal konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu;
- Uznesením č. k. 12P/315/2012-54 zo dňa 27.05.2013 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Uznesením č. k. 12P/315/2012-89 zo dňa 25.07.2013 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 8CoP/91/2013-198 zo dňa 16.10.2013 nariadil predbežné opatrenie, v zmysle ktorého je otec oprávnený stretávať sa s maloletou každý štvrtok od 16.30 hod. do 18.30 hod. za prítomnosti matky.

3. Z podania matky označeného ako „Návrh na vydanie predbežného opatrenia - zvýšenie výživného na maloleté dieťa“ zo dňa 18.11.2013 vyplýva, že matka sa snaží maloletej zabezpečiť všetko, čo potrebuje pre svoj zdravý a plnohodnotný rozvod. Maloletá navštevuje škôlku, za ktorú je potrebné platiť mesačne 14 eur plus stravné približne 20 až 30 eur. Táto suma je pohyblivá a závisí od toho, koľko dní sa maloletá v škôlke reálne stravuje. Maloletá taktiež navštevovala detský jazykový kurz angličtiny, za ktorý bolo potrebné uhradiť 125 eur za semester. Bolo nevyhnutné zakúpiť jej novú posteľ s matracom, ako aj iné dôležité pre ňu nevyhnutné potreby, na ktoré jej otec ani neprispel, ani sa nezaujímal o to, čo potrebuje. S maloletou žije u svojej matky v trojizbovom byte. Náklady na byt predstavujú mesačne čiastku 213,54 eur plus 150 eur náklady (elektrická energia, plyn, televízia, internet). Náklady na stravu, ošatenie a ďalšie výdavky na maloletú predstavujú 200 eur mesačne. Otec sa neustále ohrádza tým, že sa na Slovensko prisťahoval kvôli maloletej, žije v neznámom prostredí a nemá žiadne zamestnanie. Napriek tomu je schopný zabezpečiť si bývanie v nájomnom byte, kde sa podľa informácií z realitných kancelárií platí mesačné nájomné okolo 400 eur. Je schopný si tiež zabezpečiť poskytovanie služieb advokátskych kancelárií, na čo tiež musel vynaložiť nemalé prostriedky. Aktuálne je nezamestnaná, intenzívne si hľadá zamestnanie. Otec sa nikdy nezaujímal o to, koľko je treba zaplatiť za škôlku pre maloletú, či o iné výdavky, ktoré maloletá nevyhnutne potrebuje.

4. Otec vo svojom podaní zo dňa 30.05.2014 uviedol, že manželstvo uzavrel s matkou maloletej v roku XXXX P. H.. V januári 2012 matka opustila s maloletou H., nakoľko mala záujem podstúpiť laserovú operáciu očí. Počas jej pobytu na Slovensku spolu komunikovali a nič nenasvedčovalo tomu, žeby boli v ich vzťahu nejaké problémy. V septembri 2012 mu oznámila, že sa s ním chce rozviesť a podala návrh na rozvod manželstva. Matka mu neumožňuje stretávať sa s maloletou. Má prenajatý dvojizbový byt, kde môžu spolu tráviť čas, ak náhodou vonku prší alebo je zlé počasie. Tento byt navštívili aj pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a videli, že je pre maloletú všetko pripravené. Má tu hračky, knihy, aj posteľ, kde si môže v pokoji oddýchnuť. Matka mu v styku bezdôvodne bráni.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého; oboznámením sa s listinami tvoriacimi súdny spis - správa kolízneho opatrovníka zo dňa 19.12.2013, Oznamenie D. W. P. X., Y. I. K. P. T. zo dňa 30.09.2013 + predvolanie na informatívny pohovor - T. P.O. U. G., S. L. Ž., oddelenie personálne zo dňa 12.09.2013 + prihláška zo dňa 22.10.2013 + mailová komunikácia matky s príslušnými cestovnými kanceláriami + mailová komunikácia s jazykovou školou, Potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin zo dňa 25.01.2017 + Rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin zo dňa 21.11.2016, Potvrdenie Sociálnej poisťovne, pobočka Martin zo dňa 25.01.2017, Dohoda o vykonaní práce zo dňa 07.01.2015, Pracovná zmluva zo dňa 02.11.2016, Určenie funkčného platu a náhrady za pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení v období krízovej situácie vystavené C. L. T., Predpis úhrad nákladov za plnenia a iné činnosti súvisiace s užívaním bytu platný od 01.07.2013 + 01.07.2015 + 01.07.2016 vystavený C. U. X. J. T., doklady o zaplatení - informatívny doklad SIPO, Faktúra O.-S. U. za služby pevnej siete; príjmový pokladničný doklad zo dňa 20.06.2013 vystavený T. U. Y. Š.; príjmové pokladničné bloky vystavené - Rodičovské združenie pri materskej škole V. Č.. XX, T.; doklady o zaplatení školného + stravy; poštový poukaz na účet - podací listok 23.10.2015 + 26.02.2016, Potvrdenie

spoločnosti N. U., U. U. G..C.; Potvrdenie L. L. Z., Ú. V. H. S. L., G. V. H. S. L. X. X., C. S. L. L. Ž. zo dňa 03.10.2017; zápisnica z pojednávania v konaní vedenom na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 12P/120/2012 dňa 16.12.2019 Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Sža/22/2014 zo dňa 23.09.2014; Uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/31/2015-374 zo dňa 12.06.2015; pripojeným spisom Okresného súdu Martin č.k. 22P/120/2012.

6. Na pojednávaní matka uviedla, že výživné na maloletú požaduje určiť výživné vo výške 80 eur mesačne. Spoločne s matkou, maloletou a plnoletým bratom, ktorý študoval na vysokej škole žila v trojizbovom. V tom čase sa nepodieľala na nákladoch spojených s chodom domácnosti. Určitú časť rozhodného obdobia bola na rodičovskej dovolenke, ktorú poberala vo výške okolo 217 eur, v období od 27.02.2013 do 31.10.2016 bola evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaná, nepoberala žiadnu dávku v nezamestnanosti. Po ukončení rodičovskej dovolenky si nedokázala nájsť adekvátne zamestnanie, ale prácu si aktívne hľadala. Náklady svoje a maloletej hradila z ušetrených peňazí. Maloletá počas celej rozhodnej doby bola žiačkou Materskej školy na ulici V. P. T.. Poplatky spojené s návštevou materskej školy, resp. so stravou sa nejakým výrazným spôsobom nemenili. Platilo sa školné 14 eur mesačne a strava bola pohyblivá okolo 25 eur. Jediné, čo sa zmenilo, bolo, keď maloletá navštevovala predškolskú dochádzku, tak v takom prípade sa neplatil poplatok za škôlku, strava sa platila ako obvyčajne. Maloletá navštevovala anglický jazyk s poplatkom 120 eur za semester, avšak tento navštevovala do 01.09.2013. Bolo to len za účelom toho, aby maloletá nadviazala kontakt v rámci kolektívu s maloletými deťmi v jej veku. Maloletá nemala žiadne zvýšené výdavky vo vzťahu zdravotnej starostlivosti. Mala bežné výdavky, čo sa týka stravy, oblečenia, obuvi. Na žiadne krúžky v škôlke maloletá nechodila. Otec okrem 30 % zo sumy životného minima neprispel vôbec na výživu maloletej. Uviedla, že čo sa týka otca, tak určitú dobu bol evidovaný na úrade práce. Kedy požiadal o dávky v hmotnej núdzi, uviesť nevedela. Vedela však, že určitú dobu pracoval na dohodu a nechcel trvalý pracovný pomer, aby neplatil vysoké výživné.

7. Otec uviedol, že platí len minimálnu čiastku, ktorá mu bola určená predbežným opatrením, nič viac. Keď prišiel na Slovensko v roku 2013, kúpil maloletej veľa vecí, šatstvo. Doklady k dispozícii nemá. Matka však nedovolila, aby tieto veci odovzdal maloletej. Kúpil darčeky pre maloletú ako mohol, kupoval to za pomoci svojich priateľov a rodiny. Nemal právo tu pracovať, preto sa nezamestnal skôr. Nemal rezidentskú kartu, preto nemohol pracovať. Keď prišiel v roku 2013, aby mohol pracovať a žiť na Slovensku, tak mu rezidentskú kartu na základe listov matky odobrali a vrátili mu ju až v roku 2014. Ako otec má povinnosť a keby mohol, tak zaplatí maloletej aj 1 000 eur za tie prvé tri roky.

8. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 19.12.2013 vyplýva, že matka s maloletou žijú v trojizbovom byte spolu aj so starou matkou. Hygiena v domácnosti je na vynikajúcej úrovni. V tomto smere neboli zistené žiadne nedostatky. Maloletá má k dispozícii samostatnú detskú izbu, kde má vytvorené vhodné podmienky na oddych a sebarealizáciu. Matka je toho času evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie. Jej príjem pozostáva z prídavkov na dieťa a z výživného vo výške 27,13 eur. Aktívne si hľadá zamestnanie, finančne jej pomáhajú rodičia. Maloletá navštevuje od septembra 2013 materskú školu, kde sa veľmi dobre adaptovala. Matka jej mesačne hradí školné v sume 14 eur, stravu 30 eur. Zaplatila ZRPŠ v sume 15 eur za polrok. Maloletá chodí na tanečnú, kde je poplatok 15 eur. Okrem toho matka zakupovala aj pomôcky, ako napr. hygienické potreby. Maloletá je zdravá, prekonáva iba bežné detské choroby.

9. Z listín tvoriacich súdny spis vyplýva, že:

- matka podala žiadosť o prijatie do zamestnania na Y. I. K. D. W. P. T. (Oznámenie D. W. P. X., Y. I. K. P. T. zo dňa 30.09.2013), žiadosť o prijatie do služobného pomeru L. L. Z. (predvolanie na informatívny pohovor - T. P. U. G., S. L. Ž., oddelenie personálne zo dňa 12.09.2013), prihlášku do U. U. U. S. G. (prihláška zo dňa 22.10.2013), uchádzala sa o prácu sprievodcu pre cestovné kancelárie (mailová komunikácia matky s príslušnými cestovnými kancelárkami), informovala sa ohľadne možnosti práce v jazykovej škole (mailová komunikácia s jazykovou školou);
- matka bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 27.02.2013 do 31.10.2016 (Potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin zo dňa 25.01.2017). Z evidencie uchádzačov o zamestnanie bola vyradená k 01.11.2016 z toho dôvodu, že predložila doklad od zamestnávateľa T. C. U. G. - P. Ú. XXXX T. o vzniku pracovného pomeru (Rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin zo dňa 21.11.2016);
- matka v období od 01.01.2016 do 25.01.2017 nepožiadala v Sociálnej poisťovni, pobočka Martin o dávku v nezamestnanosti (Potvrdenie Sociálnej poisťovne, pobočka Martin zo dňa 25.01.2017);

- matka mala uzatvorenú dohodu o vykonaní práce so zamestnávateľom A. S., U..G.C.. zo dňa 07.01.2015, doba trvania dohody od 08.01.2015 do 30.03.2015, dohodnutý rozsah vykonanej práce 80 hodín mesačne, odmena za vykonanú prácu 148 eur v hrubom (Dohoda o vykonaní práce zo dňa 07.01.2015);
- matka bola prijatá do zamestnania od 01.11.2016, zamestnávateľ - P. Ú. XXXX P. T. so skúšobnou dobou na jeden mesiac, t.j. do 30.11.2016 (Pracovná zmluva zo dňa 02.11.2016). Bol jej určený funkčný plat 427 eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2016 (Určenie funkčného platbu a náhrady za pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení v období krízovej situácie vystavené C. L.L. T.). Od 01.12.2016 bol matke určený funkčný plat vo výške 533 eur (Určenie funkčného platbu a náhrady za pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení v období krízovej situácie vystavené C. L. T.) a od 01.01.2017 matke bol určený plat 551 eur (Určenie funkčného platbu a náhrady za pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení v období krízovej situácie vystavené C. L. T.);
- predpis mesačných zálohových platieb spojených s užívaním bytu bol stanovený o výške 201,55 eur od 01.07.2013 (Predpis úhrad nákladov za plnenia a iné činnosti súvisiace s užívaním bytu platný od 01.07.2013 vystavený C. U. X. J. T.), zálohové platby na elektriku vo výške 76,83 eur mesačne, záloha za plyn 17 eur mesačne, RTVS 4,64 eur mesačne (doklady o zaplatení - informatívny doklad SIPO), náklady za internet a televíziu 30,76 eur za dva mesiace (Faktúra O.-S. U. za služby pevnej siete);
- predpis mesačných zálohových platieb spojených s užívaním bytu bol stanovený na 205,64 eur platný od 01.08.2015 (Predpis úhrad nákladov za plnenia a iné činnosti súvisiace s užívaním bytu platný od 01.07.2015 vystavený C. U. X. J. T.), za rok 2015 bola výška zálohových platieb za elektrinu 50,50 eur mesačne, RTVS 4,64 eur (informatívny doklad SIPO), faktúra za služby pevnej siete 10,59 eur mesačne (faktúra vystavená spoločnosťou O.-S. U.);
- predpis mesačných zálohových platieb spojených s užívaním bytu bol stanovený na 226,29 eur od 01.07.2016 (Predpis mesačného nájomného a zálohovej úhrady za užívanie priestoru platný od 01.07.2016 vystavený C. U. X. J. T.);
- matka uhradila maloletej detský jazykový kurz angličtiny sumou 125 eur (príjmový pokladničný doklad zo dňa 20.06.2013 vystavený T. U. Y. Š.), darovala materskej škole dňa 11.10.2013 sumu 15 eur, 20.02.2014 sumu 15 eur, 25.02.2015 sumu 15 eur, 28.09.2015 sumu 25 eur (príjmové pokladničné bloky vystavené - Rodičovské združenie pri materskej škole V. Č.. XX, T.), hradila maloletej školné vo výške 14 eur mesačne + stravu v materskej škôlke podľa počtu dní, za ktoré bola strava odobratá (doklady o zaplatení školného + stravy), uhradila poplatky za návštevu základnej umeleckej školy maloletou vo výške 20 eur za polrok (poštový poukaz na účet - podací lístok 23.10.2015 + 26.02.2016);
- otec bol zamestnaný v období od 05.05.2016 do 24.11.2016 jeho čistá mzda bola 128,17 eur mesačne (Potvrdenie spoločnosti N. U., U.. U. G.C.);
- otec má od 25.05.2015 udelený na územie Slovenskej republiky trvalý pobyt. Otec mal na území Slovenskej republiky udelený trvalý pobyt v období od 25.01.2010 do 29.12.2012, od 08.02.2013 do 23.01.2014 a od 23.09.2014 je trvalý platný pobyt až doposiaľ (Potvrdenie L. L. Z., Ú. V. H. S. L., G. V. H. S. L. X. X., C. S. L. L. Ž. zo dňa 03.10.2017);
- do zápisnice z pojednávania v konaní vedenom na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 12P/120/2012 dňa 16.12.2019 otec okrem iného uviedol, že má pocit špiny, že sa jeho výdavky sú 100 eur byť, poisťka 63 eur mesačne, výživné platí v podstate vo výške 30,- eur mesačne a približná suma 100 eur je na stravu a oblečenie, iné výdavky. Finančné prostriedky má od rodiny a dobrých priateľov. On by mohol platiť vyššie výživné len za predpokladu, že by sa stretával so svojou dcérou, kedy by mal kľud, mohol by pracovať a podmieňuje to, že pokiaľ bude stretávanie a bude normálne fungovať so svojou dcérou, bude schopný a ochotný aj bez rozhodnutia súdu prípadne platiť vyššie výživné. Má trvalý pobyt na území SR, čiže on v cudzine ani pracovať nemôže;
- Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Sža/22/2014 zo dňa 23.09.2014 súd zrušil rozhodnutie o zrušení trvalého pobytu otca maloletého dieťaťa a vec vrátil na nové konanie príslušnému správnomu orgánu;
- Uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/31/2015-374 zo dňa 12.06.2015 bol upravený styk otca s maloletou za prítomnosti matky každý štvrtok od 16.00 hod. do 19.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň v nedeľu od 15.00 hod. do 19.00 hod.;
- Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 22P/120/2012-674 zo dňa 05.08.2015 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 8CoP/75/2015-888 zo dňa 30.03.2016, Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 22P/120/2012-1525 zo dňa 16.12.2019 a Krajského súdu v Žiline č.k. 8CoP/18/2020-170 zo dňa 26.06.2020 bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené (výrok o rozvode manželstva sa stal právoplatným dňa 24.05.2016), maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola

uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej za obdobie od 24.06.2015 - 31.08.2016 sumou 80 eur mesačne, od 01.09.2016 sumou 110 eur mesačne, bol upravený styk otca s maloletou.

10. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

11. Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

12. Podľa § 24 ods. 3 a 4 ZR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 25 ods. 1, 2, 4 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 62 ZR

- ods. 1, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

- ods. 2, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

- ods. 3, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

- ods. 4, pri určení rozsahu vyživ. povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a maj. pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

- ods. 5, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 63 ods. 3 ZR, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

16. Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletej počas celej doby rozhodného obdobia nežili v spoločnej domácnosti. V rámci vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že výlučne matka od opustenia spoločnej domácnosti s otcom zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletú. Z uvedeného dôvodu súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať majetok.

19. Pri určovaní výživného na maloleté dieťa bol pre súd rozhodným obdobím čas od právoplatnosti Uznesenia č. k. 12P/315/2012-14 zo dňa 21.11.2012, kedy súd začal z úradnej povinnosti konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu (05.04.2013) do nadobudnutia právoplatnosti výroku súdu o rozvode manželstva (24.05.2016). Matka v rozhodnom období bola nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzačka o zamestnanie (od 27.02.2013 do 31.10.2016). V rámci konania bolo preukázané, že si aktívne hľadala prácu a v krátkom časovom úseku mala uzatvorenú dohodu o vykonaní práce (08.01.2015 do 30.03.2015), odmena za vykonanú prácu bola 148 eur v hrubom. Poberala prídavok na maloletú, dávku v nezamestnanosti nepoberala. Otec bol dlhodobo nezamestnaný. Ku koncu posudzovaného obdobia (19 dní) sa mu podarilo zamestnať, pričom jeho príjem predstavoval sumu 128,17 eura v čistom mesačne. Pracovný pomer sa mu podarilo udržať iba po dobu 6 mesiacov (05.05.2016 do 24.11.2016). Pre neplnenie si svojich povinností bola dohoda o práci mimopracovného pomeru ukončená. Svoje výdavky otec v aktuálnom konaní nepreukázal, uvádzal však, že náklady na maloletú ako aj svoje náklady hradí vďaka priateľom a rodine. Opakovane (a to aj v ďalších konaniach) poukazoval na to, že nemôže pracovať, pretože sa nestretáva s maloletou. Uvedený dôvod však nie je možné z hľadiska ustanovení zákona o rodine považovať za dôvod, ktorý by mu objektívne bránil, resp. znižoval jeho potenciál, pracovať. V rámci konania nebol predložený žiadny doklad, ktorý by preukazoval zníženú schopnosť otca pracovať z dôvodu zlého psychického rozpoloženia, resp. z akéhokoľvek iného dôvodu. Súd vyhodnotil argumentáciu otca v tejto otázke ako účelovú s úmyslom preukázať nemožnosť platenia vyššieho (ako minimálneho) výživného. Pokiaľ ide o objektívnu skutočnosť, ktorá nastala na strane otca - zrušenie trvalého pobytu, a tým obmedzenie jeho možnosti sa zamestnať, súd ani túto nevyhodnotil ako skutočnosť, ktorá by odôvodňovala uloženie povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletej v minimálnej výške. Na správaní otca a jeho prístup k práci nemalo odňatie trvalého pobytu žiadny reálny, ale iba formálny, dopad. Ako vyplýva z lustrácie sociálnej poisťovne, otec bol v celom rozhodnom období (s výnimkou posledných 19 dní, a aj to len na 6 mesiacov) nezamestnaný. Počas celého konania neuvádzal, že by si vzhľadom na nesprávny postup správneho orgánu uplatňoval nejakú ujmu, ktorá mu týmto postupom vznikla, dokonca ani neuvádzal, že by mu počas obdobia, kedy mu bol zrušený trvalý pobyt poklesla životná úroveň. Zdroj príjmov otca totiž, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, nezávisí od pracovného pomeru, ale od kamarátov a rodiny (aspoň tak to otec v konaní tvrdil). Na druhej strane, otcovi absolútne nič nebránilo, aby sa na predmetné obdobie vrátil do H., resp. aby si hľadal iné zamestnanie mimo územia Slovenskej republiky. To, že otec svoje nekonanie obhajuje svojím právom na styk s maloletou považuje súd rovnako len za účelové, nakoľko sa napr. mohol domáhať zmeny úpravy styku. Otec celý čas reflektuje a zdôrazňuje len svoje právo vo vzťahu k maloletej, ale právo maloletej (svoju povinnosť) na výživu z jeho strany absolútne ignoruje. Vo vzťahu k samotnej výške výživného na maloletú súd okrem vyššie uvedeného zobral do úvahy aj dve ďalšie skutočnosti. Prvá, Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 22P/120/2012-674 zo dňa 05.08.2015 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 8CoP/75/2015-888 zo dňa 30.03.2016, Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 22P/120/2012-1525 zo dňa 16.12.2019 a Krajského súdu v Žiline č.k. 8CoP/18/2020-170 zo dňa 26.06.2020, súd určil vyživovaciu povinnosť na maloletú vo výške 80 eur mesačne v období od 24.05.2016 do 31.08.2016, t.j. v čase kedy maloletá navštevovala materskú škôlku. Druhá, súd v aktuálnom konaní (aj keď rozhodoval spätne) má za to, že uvedená suma výživného je adekvátne aj vzhľadom na skutočnosti preukázané v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu manželstva. Maloletá počas celého obdobia (s výnimkou prvých 5 mesiacov) navštevovala materskú škôlku, s čím mala matka zvýšené výdavky na úhradu školného 14 eur mesačne, stravného okolo 25 eur mesačne. Hradila ZRPŠ vo výške 15 eur polročne, posledný školský rok 25 eur mesačne. Maloletá rovnako absolvovala detský jazykový kurz angličtiny s poplatkom 125 eur za polrok, navštevovala základnú umeleckú školu s poplatkom 20 eur za polrok. Nemala zvýšené výdavky so zdravotnou starostlivosťou. Úhradu všetkých nákladov matka v konaní preukázala. Zároveň matke vznikali náklady spojené s uspokojovaním bežných potrieb maloletej ako sú strava, ošatenie, hygiena. Maloletá v tomto čase žila spoločne s matkou a starou matkou (krátko do roku 2014 aj s plnoletým bratom matky) v 3 izbovom panelovom byte, kde sa náklady pohybovali vo výške 310,61

eur (rok 2013) - 288,37 eur (rok 2015) mesačne (platby spojené s užívaním bytu + električka + plyn + RTVS + Tv + internet). Výživné vo výške 80 eur mesačne sa javí súdu ako primerané, odôvodňujúce potreby maloletej, ale aj primerané schopnostiam a možnostiam povinného - otca. Zároveň kontinuálne nadväzuje na výživné určené v konaní o rozvod manželstva rodičov maloletej. Súd konštatuje, že súdom stanovené výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutých potrieb dieťaťa a je nepochybné, že matka na strane ktorej musí súd prihliadnuť na jej osobnú starostlivosť o dieťa, dopĺňala zdroje výživy maloletej na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj a dobrovoľne si plnila vyživovaciu povinnosť k nej. Za takýchto okolností súd dospel k záveru, že je v schopnostiach otca prispievať na výživu maloletej sumou 80 eur mesačne a na druhej strane táto suma zodpovedá aj odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, ktorá v posudzovanom období bola vo veku 3 rokov 6 mesiacov až 6 rokov 6 mesiacov a navštevovala predškolské zariadenie.

20. Dlžné bežné výživné v celkovej výške 1 991,36 eura bolo vypočítané od 05.04.2013 do 24.05.2016 nasledovne: V konaní medzi rodičmi nebolo sporné, že otec si v posudzovanom období plnil vyživovaciu povinnosť vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne. Výška takto určeného výživného bola v období od 01.07.2012 do 30.06.2013 - 26,65 eura mesačne, v období od 01.07.2013 do 30.06.2016 - 27,13 eura mesačne;

- za obdobie od 05.04.2013 - 31.12.2013 otec uhradil sumu 239,22 eura. Uvedené súd vypočítal: 26,65 eur/30 dní mesiaca apríl = 0,89 eur/deň * 26 dní = 23,14 eura + máj 26,65 eura + jún 26,65 eura + júl 27,13 eura + august 27,13 eura + september 27,13 eura + október 27,13 eura + november 27,13 eura + december 27,13 eura. V zmysle určenej vyživovacej povinnosti mal uhradiť sumu 555,36 eura. Uvedené súd vypočítal: 80 eur/30 dní mesiaca apríl = 2,67 eur/deň * 26 dní = 69,42 eur + máj 80 eur, jún 80 eur + júl 80 eur + august 80 eur + september 80 eur + október 80 eur + november 80 eur + december 80 eur. Za rok 2013 tak otcovi vznikol dlh na výživnom 316,14 eura (555,36 eura - 239,22 eura);

- za obdobie od 01.01.2014 - 31.12.2014 otec uhradil sumu 325,56 eura. Uvedené súd vypočítal: 27,13 eur/mesiac * 12 mesiacov roka 2014. V zmysle určenej vyživovacej povinnosti mal uhradiť sumu 960 eur. Uvedené súd vypočítal: 80 eur/mesiac * 12 mesiacov roka 2014. Za rok 2014 tak otcovi vznikol dlh na výživnom 634,44 eura (960 eur - 325,56 eura);

- za obdobie od 01.01.2015 - 31.12.2015 otec uhradil sumu 325,56 eura. Uvedené súd vypočítal: 27,13 eur/mesiac * 12 mesiacov roka 2015. V zmysle určenej vyživovacej povinnosti mal uhradiť sumu 960 eur. Uvedené súd vypočítal: 80 eur/mesiac * 12 mesiacov roka 2015. Za rok 2015 tak otcovi vznikol dlh na výživnom 634,44 eura (960 eur - 325,56 eura);

- za obdobie od 01.01.2016 - 24.05.2016 otec uhradil sumu 129,64 eura. Uvedené súd vypočítal: 27,13 eur/mesiac * 4 mesiace = 108,52 eur + 27,13 eura/31 dní mesiaca máj = 0,88 eur/deň * 24 dní = 21,12 eur. V zmysle určenej vyživovacej povinnosti mal uhradiť sumu 381,92 eura. Uvedené súd vypočítal: 80 eur/mesiac * 4 mesiace = 320 eur + 80 eur/31 mesiaca máj = 2,58 eura/deň * 24 dní = 61,92 eur. Za rok 2016 tak otcovi vznikol dlh na výživnom 252,28 eura (381,92 eur - 129,64 eura). Dlh na výživnom súd povolil otcovi splácať v splátkach po 30 eur mesačne od právoplatnosti rozhodnutia pod následkom straty výhody splátok.

21. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Martin, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie urobil.

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.